

Verksamhetsplan 2021

FoU Sjuhärad Valfärd (FoUS) är ett samarbete reglerat genom avtal mellan Högskolan i Borås (HB) och kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. FoUS förvaltas av Högskolan i Borås som organiserar verksamheten inom Akademin för Vård, arbetsliv och välfärd. FoUS syfte är att bedriva forskning och utveckling inom välfärdsområdet inom det kommunala ansvarsområdet.

FoUS är verksamma inom ägarkommunernas välfärdsområde: socialtjänst, vård, omsorg och angränsande verksamheter. FoUS fokuserar även på ”mellanrummen” till exempel samverkan mellan socialtjänst och skola. Vidare utvecklar och sprider FoUS kunskap samt medverkar till att kunskapen används.

FoUS vill bidra till en bra verksamhet för de som och arbetar och bor i kommunerna. Ambitionen är således att FoUS ska vara en angelägenhet för såväl kommuninvånarna som medarbetarna inom välfärdsområdet. Högskolan i Borås bidrar till FoUS kompetens genom att lärare och forskare ges möjlighet att till viss del vara verksamma där. Forskningsresultat används i undervisningen och på det sättet bidrar FoUS till att stärka forskningsanknytningen på flera utbildningsprogram. Det finns också möjlighet för personal inom ägarkommunerna att under en tid arbeta vid FoUS med projekt.

FoUS viljeinriktning och mål

- FoUS ska bidra till *kunskapsbildning* som är relevant för ägarparterna
- FoUS ska bidra till *kunskapsspridning*; såväl egen som andras forskning
- FoUS ska tillsammans med ägarparterna bidra till *kunskapsanvändning*

Medel och metoder

FoUS strävar efter en nära dialog med ägarkommunerna för att identifiera kunskapsbehov och utvecklingsområden. Vi besöker förvaltnings-/socialchefernas ledningsgrupper i kommunerna en gång om året. Vi medverkar även på Boråsregionens chefsnätverk. Projekt eller andra aktiviteter kan även initieras genom att enskilda medarbetare kontaktar FoUS.

Seminarier & utbildningar

FoUS har en egen seminarieriserie och arrangerar utbildningar ensamma eller i samverkan med högskolan och/eller andra utifrån ägarkommunernas behov.

Följeforskning & utvärdering

FoUS erbjuder möjligheter till följeforskning och utvärdering i ägarkommunerna.

Handledning & dialog

FoUS erbjuder handledning, forskarcirklar och workshops utifrån identifierade behov.

Omvärldsspaning & bevakning

FoUS bevakar för ägarkommunerna relevant forskning inom välfärdsområdet.

Forskning

FoUS söker externa medel/forskningsanslag för en kunskapsfördjupning inom välfärdsområdet.

Finansiering:

Vid större FoU-insatser beslutar styrgruppen om vilken verksamhet som ska finansieras inom ramen för FoUS, vilken som det ska sökas externa medel för och vilken verksamhet som finansieras av respektive uppdragsgivare/ägarkommun.

Verksamhet 2021

Under 2021 kommer vi att fortsätta arbetet med att stärka F:et i FoU. Det gör vi genom att värna den kritiska granskningen och teoretiska fördjupningen i våra följeforskningsprojekt. Utifrån våra projekt utkristalliserar vi frågeställningar som vi söker externa medel för. På det sättet grundar sig forskningsansökningarna i frågeställningar som tar fasta på kommunernas behov och som är angelägna för våra ägarkommuner. Vi kan därmed även använda våra förstudier till forskningsansökningarna.

Utifrån den turné som gjordes i kommunerna under 2019-2020 har det framförallt varit frågor som handlar om kompetensförsörjning som framstår som angelägna. De yrkesgrupper som speciellt uppmärksammades var socionomer, undersköterskor inom äldreomsorgen och även inom LSS och psykiatri.

Fyra projekt löpte under 2020 varav ett kommer att avslutas i början av 2021. Under 2021 kommer ytterligare tre projekt att initieras. Utifrån dessa projekt skrevs tre forskningsansökningar under 2020 varav vi gick vidare med två av dem (Afa & Forte). Vi fick dock inga medel men de omdömen vi fick från Forte om projektet "Välfärdens administratörer" motiverar att vi gör ett nytt försök 2021. Under 2021 avser vi att starta en förstudie för att stärka ansökan. Vi avser även att starta två ytterligare projekt; "Digitalisering i socialtjänsten" och "De anhörigas roll i välfärdsarbetet". Under 2021 pågår därför följande projekt varav ett kommer att avslutas under januari. Det finns även utrymme för att starta ytterligare ett projekt. Det pågår diskussioner om ev ett FoU-projekt i Bollebygd.

Följeforskning & utvärdering

Tillitsbaserad styrning i socialtjänsten

I Vårgårda påbörjades ett utvecklingsprojekt inspirerat av tillitsbaserad styrning som tar fasta på socionomernas arbetssituation. Eftersom det här är något som är relevant för samtliga kommuner beslutade styrgruppen att FoUS skulle följeforska vilket finansieras inom ram. Under januari 2021 kommer projektet avslutas. Arbetet kommer att presenteras i rapportform. Ett seminarium kommer även att arrangeras.

Tillitsbaserad styrning inom LSS/psykiatri

Borås stad driver ett övergripande arbete - "Tillitsresan". På sociala omsorgsförvaltningen tog man fasta på den ökade detaljstyrningen och chefernas minskade handlingsutrymme och

initierade ett förändringsarbete. Det här arbetet kommer vi fortsätta att följa under 2021 och finansieras, efter styrgruppsbeslut, inom ram.

Att arbeta i hemtjänst

Arbetsituationen inom hemtjänst är något som uppmärksammas såväl under diskussionerna under turnén och inte minst i media. Under våren 2020 påbörjades en studie i Borås stad där undersköterskor, planerare och chefer intervjuades. På grund av pandemin kunde inte uppföljande intervjuer göras. Under 2021 kommer en rapport slutföras och en uppföljande studie om hemtjänsten efter pandemin genomföras. En jämförande studie med en mindre kommun planeras också under 2021. Även denna studie finansieras inom ram.

Trappstegsprojektet i Tranemo

I Tranemo pågår ett ESF-projekt som vänder sig till de som fått beslut om daglig verksamhet. Målet är att utröna möjligheter att komma ut på den reguljära arbetsmarknaden. Ett fokus i projektet har varit att titta på det utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Under 2021 kommer en medarbetare i Tranemo knytas till projektet. Hon har arbetat inom LSS och har dessutom en master i genusvetenskap. Projektet är huvudsakligen finansierat genom ESF-medel.

Digitalisering i socialtjänsten

Digitalisering i socialtjänst är ett aktuellt område. Forskningen har framförallt varit inriktad på hur detta påverkar professionen och det sociala arbetets innehåll. I det här projektet riktas istället fokus på klientperspektivet.

De anhörigas roll

De anhöriga tar en allt tyngre roll inom välfärdsområdet i takt med en stramare ekonomi. Det här är därför ett angeläget område. Under 2021 kommer FoUS därför att tillsammans med anhörigkonsulenter i medlemskommunerna att initiera ett FoU-projekt inom området.

Välfärdens administratörer

En forskningsansökan 2020 handlar om Välfärdens administratörer. Eftersom vi fick ett gott omdöme på denna kommer vi att utveckla ansökan. En förstudie kommer att påbörjas under 2021 i någon/några av de tre utvalda kommunerna som ingår i studien.

Seminarier & utbildningar

Under 2021 kommer vi att arrangera fyra seminarier med olika teman. Ett av seminarierna kommer att handla om det avslutade projektet i Vårgårda.

En uppdragsutbildning kommer att ske under 2021. Boråsregionen är uppdragsgivare. Utbildningen vänder sig till boendestödjare och personal inom daglig verksamhet (LSS och psykiatri). Eftersom utbildningen inte ger några hp kommer FoUS kunna stå som arrangör. Under 2021 kommer vi även utröna andra behov av uppdragsutbildningar som kan arrangeras inom ramen för FoUS eller högskolan.

Under 2020 arrangerades en workshop med socialsekreterare om innehållet i deras profession. Det här är något vi kommer att erbjuda även under 2021 till samtliga kommuner.

Vi kommer även att arrangera forskarcirklar för socialsekreterare.

Handledning & dialog

I de följeforskningsprojekt vi har är en referensgrupp knuten. Ofta representeras denna av ledningspersonal. Där erbjuds handledning, dialog eller att vara ett bollplank utifrån våra preliminära resultat och frågeställningar som kommer upp under projektets gång. En prioritering vi gör i samtliga projekt är även att göra en eller flera återkopplingar till de som intervjuats. På det sättet förs en dialog utifrån det vi kommer fram till och våra resultat kan därmed stärkas och även fördjupas.

Forskning

FoUS kommer att under 2021 fortsätta arbetet med att stärka FoU:et i FoU. Det gör vi bland annat genom att bevaka utlysningar av forskningsmedel för projekt av relevans för ägarkommunerna. Det är framförallt de studier som gjorts inom ramen som kan användas som förstudier och som blir underlag för ansökningar. En ansökan till Forte som vi gick vidare med "Välfärdens administratörer" kommer vi att utveckla, bl a genom vår förstudie.

Samverkan

FoU Sjuhärad är förlagt till Akademin för vård, arbetsliv och välfärd på Högskolan i Borås. Här sker en samverkan med enskilda forskare när det gäller forskning och utbildning. Vi kommer även att fortsätta samverka med övriga akademier och knyta till oss forskare från hela högskolan. Samarbetet med centrumbildningar på högskolan, framförallt Centrum för Välfärdsstudier kommer även att stärkas. En viktig fortsatt extern samverkanspartner är Boråsregionens kommunalförbund. Här finns stora möjligheter att stärka samarbetet under 2021. De goda relationer som finns med externa samverkanspartner (exempelvis andra FoU-enheter) skall bibehållas och utvecklas men inte regleras i avtal eller fasta strukturer.